

Dosarul nr. 3ra-1046/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

22 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Consiliul orășenesc Vatra,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orășenesc Vatra, intervenienți accesorii, Agenția „Apele Moldovei”, Întreprinderea de Stat „Sistemul de Gospodărie a Apelor Nistru-Centru”, Societatea Comercială „Pharus Club” Societate cu Răspundere Limitată cu privire contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Consiliul orășenesc Vatra și a fost menținută hotărârea din 31 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă:

La data de 22 martie 2017 reclamantul Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc Vatra cu privire contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin decizia Consiliului orășenesc Vatra, mun. Chișinău nr. 7.22 din 16 decembrie 2016, a fost aprobată rectificarea în registrul bunurilor imobile asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx din teren cu „modul de folosință - amenajat” în teren cu „modul de folosință - pentru construcții”.

A menționat că, în urma controlului efectuat sub aspectul legalității, a actelor adoptate de autoritățile administrației publice locale, conform art. 64 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, a constatat că decizia Consiliului orășenesc Vatra nr. 7.22 din 16 decembrie 2016, contravine prevederilor legislației în vigoare. Astfel, în conformitate cu art. 68 al Legii privind administrația

publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului orășenesc Vatra, prin notificarea nr. 1304/OT4-160 din 20 ianuarie 2017, abrogarea deciziei contestate.

A specificat că, prin efectul actului administrativ notificat s-a decis, rectificarea în registrul bunurilor imobile asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx din teren cu „modul de folosință - amenajat” în teren cu „modul de folosință - pentru construcții”. Totodată, din conținutul actului administrativ se constată faptul că terenul dat se află în extravilan.

A relatat că, conform portalului informațional al cadastrului bunurilor imobile, terenul cu nr. cadastral xxxxx, se află în zona de protecție a bazinului de apă - lacul de acumulare Ghidighici, din care considerente, acesta are un statut special, care este reglementat de legislația în vigoare.

A relevat că, Consiliul orășenesc Vatra nu poate decide rectificarea în registrul bunurilor imobile asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx din teren cu „modul de folosință - amenajat” în teren cu „modul de folosință - pentru construcții”, or regimul juridic a acestui teren este gestionat de către Agenția „Apele Moldovei”, în baza Hotărârii Guvernului nr. 831 din 08 octombrie 2014 cu privire la unele măsuri de sporire a fiabilității de exploatare a lacului de acumulare Ghidighici.

A solicitat abrogarea deciziei Consiliului orășenesc Vatra nr. 722 din 16 decembrie 2016 „Cu privire la efectuarea rectificării în Registrul bunurilor imobile asupra terenului nr. cadastral xxxxx, situat or. Vatra, extravilan”.

Prin încheierea din 04 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Agenția „Apele Moldovei” și SC „Pharus Club” SRL.

Prin încheierea din 15 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu ÎS „Sistemul de Gospodărie a Apelor Nistru-Centru”.

Prin hotărârea din 31 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și a fost anulată decizia Consiliului orășenesc Vatra nr. 722 din 16 decembrie 2016 „Cu privire la efectuarea rectificării în Registrul bunurilor imobile asupra terenului nr. cadastral xxxxx, situat or. Vatra, extravilan”.

Prin decizia din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Consiliul orășenesc Vatra și a fost menținută hotărârea din 31 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, terenurile din fâșia riverană de protecție a apelor au un regim special de folosință destinat pentru protecția apelor de suprafață împotriva poluării, epuizării și înnămolirii, respectiv acestea nu pot avea regimul de folosință „pentru construcții”.

De altfel, instanța de apel a menționat că aprobarea, prin decizia emisă, a rectificării în registrul bunurilor imobile a înscrierii în privința terenului cu nr. cadastral xxxxx, din teren cu „modul de folosință - amenajat” în teren cu „modul de folosință - pentru construcții”, reprezintă o modificare a regimului juridic al terenului, care este

contrară Legislației în vigoare.

În concluzie, instanța de apel a conchis că instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia că decizia Consiliului orășenesc Vatra nr. 7.22 din 16 decembrie 2016 „Cu privire la efectuarea rectificării în registrul bunurilor imobile asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx situat în or. Vatra extravilan” este ilegală în fond și emisă contrar prevederilor legii.

La data de 21 mai 2018 Consiliul orășenesc Vatra a declarat recurs împotriva deciziei din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele de judecată nu au indicat în actele judecătorești adoptate, nici o normă de drept pertinentă ce a servit drept temei pentru admiterea acțiunii și respingerea excepției de tardivitate, fapt ce contravine standardelor procedurale referitoare la conținutul actului judecătoresc.

A susținut că, neexaminarea complexă și obiectivă de instanța de apel a excepției de tardivitate denotă nesoluționarea fondului cauzei, iar în lipsa unui răspuns clar și explicit referitor la unul din argumentele esențiale, hotărârea judecătorească se consideră nemotivată. De altfel, nemotivarea hotărârii constituie o încălcare a dreptului la judecarea cauzei într-un mod echitabil prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care obligă judecătorii naționali să motiveze deciziile pentru a nu lăsa părțile într-o stare de incertitudine și a nu le crea impresia că nu au fost auziți.

A relatat că, soluțiile adoptate de instanțele ierarhic inferioare sunt bazate în temeiul art. 7 alin. (1) al Legii cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă nr. 440 din 27 aprilie 1995, care prevede că lățimea fâșiilor riverane a apelor se stabilește, în dependență de lungimea râurilor, în următoarele mărimi: cel puțin 50 metri pentru râuri mijlocii. La caz, instanța de fond aplicând norma în cauză a extins obiectul de reglementare și în privința lacurilor, admitând în acest mod derogări de la Legea privind actele legislative nr. 780 din 27 ianuarie 2001 și principiul interpretării *stricto sensu* a textelor de lege, printr-un exemplu clasic de interpretare eronată a legii, pe motiv că lacul de acumulare Ghidighici nu se încadrează în categoria râurilor mijlocii. Așadar, această încălcare reprezintă un viciu de legalitate esențial care pune la îndoială legalitatea deciziei recurate.

A relevat că, însăși instanța de apel în partea descriptivă a deciziei indică la fila 2 par. 2 și fil.6 par. 7 că „conform fișei tehnice a lacului de acumulare Ghidighici (nu a râului), terenul de amplasare a lacului are nr. cadastral xxxxx”, iar în aceste împrejurări se impune o concluzie absolut convingătoare că „instanța de fond a spus mai mult decât a vrut legiuitorul”, arogându-și atribuțiile autorității împuternicite cu interpretarea autentică, precum și o derogare vădită de la principiul *ubi lex nou distinguit, nec nos distinguere debemus*, potrivit căruia acolo unde legea nu distinge, nici interpretul nu trebuie să distingă, chiar dacă este în discuție o zonă normativă specială.

A specificat că, instanța de fond și cea de apel a denaturat esența litigiului,

reținând în mod eronat și pripit că autoritatea publică locală a schimbat destinația sectorului de teren.

A menționat că, dreptul de proprietate asupra terenului litigios aparține Primăriei or. Vatra, iar hotărârea adoptată este de natură să afecteze drepturile acestei entități.

La data de 08 august 2018, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 23 ianuarie 2018.

Recurentul a recepționat decizia instanței de apel la data de 19 martie 2018 (f.d 205)

Astfel, recursul, declarat la data de 21 mai 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea

probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Consiliul orășenesc Vatra nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Consiliul orășenesc Vatra, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Consiliului orășenesc Vatra ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Consiliul orășenesc Vatra se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic